

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 36.—	celo leto naprej	K 40.—
pol leta	18.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	9.—	celo leto naprej	K 48.—
za mesec	3.—		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan zvečer izveza mi neolije in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin, petic in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pisneno naročbo brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:	
celo leto naprej	K 32.—
pol leta	16.—
četrt leta	8.—
na mesec	2-70

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34

Mirovna kriza.

Dunaj, 16. januarja. (Koresp. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo 15. januarja: Danes so se vršili nadaljnji razgovori avstro - ogrsko - nemško - ruske komisije za ureditev teritorialnih in političnih vprašanj. Kljub temu, da obstoja med obema strankama še mnogo nasprotstev, je bilo vendar mogoče v nekaterih točkah priti do zblizanja.

Dunaj, 15. januarja. Petrogradska »Pravda« pravi, da se vrše med Ljeningom in Trockim, ki se mudi v Brestu Litovskem, živahna pogajanja, katerih posledica je bilo znatno zblizanje med obema strankama glede samoodločbe narodov. Rusi v Brestu Litovskem se trudijo na vso moč, da pogajanja v nepotrebno ne otežkočijo.

Berolin, 15. januarja. (Koresp. ur.) V seji glavnega odseka nemškega državnega zbora je izjavil državni podtajnik baron v. dem Busche: V imenu državnega kanclerja lahko izjavim, da se v instrukcijah, ki jih je dobil državni podtajnik dr. v. Kühlmann za pogajanja v Brestu Litovskem, ni nič izpremenilo. S tem je dokazano, da vse vesti v javnosti in časopisju nimajo podlage.

Monakovo, 15. januarja. (Kor. ur.) »Bayrische Staatszeitung« poroča: Po dogovoru z državnim vodstvom se bo pogajanja z Rusijo udeležil tudi bavarski zastopnik. Kot član obstoječe delegacije Nemčije bo dobil od državnega kanclerja instrukcije. S privolenjem kralja je določil kot bavarski zastopnik državni minister dr. prof. Podewils. Odpotaval bo v kratkem v Berlin ter od tam na kraj pogajanj.

Berolin, 15. januarja. Včerajšnja in predvčerajšnja posvetovanja, katerih so se udeležili državni kancler grof Hertling, Hindenburg in Ludendorff, niso imela za posledico krize. Grof Hertling in Kühlmann sta ostala na svojem mestu.

Posvetovanja o vprašanih vojnihih ciljih so toliko, kakor končana. »Lokal-anzeiger« pravi, da je prišlo do stvarnega sporazuma, pri katerem je vrhovno armadno vodstvo zastopalo, kakor je to že v naprej nameravalo, zgolj vojaške interese. Sporazum ustvarja za pogajanja na vzhodu jasnost, na zapad pa prazno pot.

Namesto državnega kanclerja je postal včeraj popoldne državni podtajnik v. dem Busche voditeljem strank poslana o pogajanjih v Brestu Litovskem. Sporočil je, da se kurs ni izpremenil, niti se ne bo izpremenil. Gospod v. Kühlmann nadaljuje pogajanja na podlagi starih instrukcij. Državni kancler se drži svoje izjave z dne 29. novembra, ki pravi: »Ne želimo več, kakor da se vrne k staram prijateljsko - sosedskim odnosom!«

Glede Poljske, Litevske in Kurlandije stojimo na stališču samoodločbe narodov. Vrhovno armadno vodstvo in državna vlada sta si edina v tem, da je treba z vso odločnostjo nastopiti proti ruskim zavlačevalnim poskusom.

Monakovo, 15. januarja. Grofu Hertlingu blizu stoječi krogi pravijo, da so vse vesti o temeljitem preokretu v vprašanju vojnihih ciljev zelo pretirane. Vodilni krogi so si po zadnjih govorih ententnih državnikov na jasnem, da je nemogoče doseči z Anglijo drug sporazum, kakor z orožjem. Če pa naj orožje odloča, mora dobiti Nemčija odškodnino za nezasilne žrtve. To naziranje se baje popolnoma krije s Cerninovim govorom. O proklamiranju dalekosežnih aneksijskih ciljev za enkrat ne more biti govora.

Odiročitev o Poljski v Berlinu.

Berolin, 14. januarja. Zdi se, da je prišlo v poljskem vprašanju do novega preobrata. Očitno je, da so vsaj v Berlinu, popolnoma opustili misel avstro - poljskega vprašanja, pri čemer niso odločala samo vojaška, marveč tudi gospodarska vprašanja in sicer vojaška in toliko, ker si hoče Nemčija ustvariti na Litevskem one garancije, o katerih se je že toliko govorilo, gospodarsko v tem oziru, da sahtava Nemčija

za sebe prikljopitev industrijalno dragocenih okrajev Poljske. Trgovska zbornica v Opelnu je smatrala za potrebno za industrijalni razvoj goronje Slezije zahtevati prikljopitev teh okrajev Nemčiji. Zatrjuje se, da se je o tem vprašanju nemška državna vlada živahno razgovarjala.

Ukrajinske zahteve.

V boljše razumevanje nastopa in zahtev Ukrajincev prinaša berlinski »Vorwärts« brzojavko iz Lvova, ki pravi: Iz Kijeva sem došla oseba, ki ima zveze z Rado, poroča. Ukrajinski posedovalci v Brestu Litovskem imajo naročilo pritriniti ustanovitvi neodvisne Poljske v okviru etnografskih mej. Od centralnih držav zasledena ukrajinska mesta Cholm, Pildasne in Volin pa morajo pripasti Ukrajini. Če se Galicija izloči iz avstrijske državne zveze, smeta pripasti te veliki vojvodini Avacije in Zator Poljski, kraljevina Galicija in Lodo, merija pa se morata prikljopiti Ukrajini. Jasno je sedaj, zakaj se Ukrajinci niso hoteli zadovoljiti samo z vlogo gledalcev, ki bi jih le od slušaja do slušaja poslušali, a ne uslišali, marveč da so zahtevali svoje samostojno zastopstvo enakopravno z boljševiki. Gre pa tu pred vsem za delež, ki so bili namenjeni bodoči Poljski in na obzoru so nov zapletitaji, ki lahko onemogočijo mir med centralnimi državami in Ukrajino. Za Ukrajino pa stoji tudi ko, zaki.

Nemirje na Ruskem.

Amsterdam, 15. januarja. (Kor. ur.) »Daily News« poročajo iz Petrograda: Najbrže bo večina ustavodajnega zbora protiboljševiška ter skušala nadomestiti boljševike z drugim režimom, ki bo skušal s pritiskom na zavezniške doseči mir. Poskušalo se bo prirediti demonstracije v prilog protiboljševiški večini. Če se bodo demonstracije posrečile, bo prišlo do anarhije. Boljševiki se pripravljajo, da opominajo konstituenti s sklicanjem novega kongresa sovjetov.

Amsterdam, 16. januarja. »Times« poročajo iz Petrograda, da je povsed obitelji, da Trockij ni navzoč v Petrogradu. Vlada je poklicala 6 krizark in torpedovrk pred glavno mesto, da prepreči možne nemire v prilog ustavodajnemu zboru. Govori se o diktaturi Trockega.

Stockholm, 15. januarja. V Petrogradu je razširjena vest, da je Ljening odstopil kot predsednik ljudskega komisarijata in da je prepustil predsedstvo Trockemu.

Monakovo, 15. januarja. »Abendzeitung« poroča iz Petrograda: Sovjet ljudskih komisarjev je povzal vlado samostojnih ruskih republik, da naj se udeležijo predel za rusko zvezno republiko. Boljševiki predlagajo zvezo držav. Zastopniki Ukrajine, Estonske, Livialdije, republik ob Volgi in v Kavkazih ter v Sibiriji so prijavili svojo udeležbo.

Frankfurt o. M., 15. januarja. Ruska trgovska banka izdala od 14. januarja sem svoje bankeve, bančne čeke. Prva serija obsega 500 milijonov rubljev.

Kodanj, 15. januarja. Ljening je izjavil na vprašanje zveze ruskih pomorščakov, da je popolnoma izključeno, da bi Rusija po sklepu miru zopet pričela s trgovskimi zvezami, kakršne so bile pred vojno. Bodoči ruski trgovski promet bo temeljil popolnoma na socialističnih načelih. Sovjet ljudskih komisarjev si obljublja od konvencijne izvedbe socialističnih temeljev v mednarodnem trgovskem prometu Rusije odločno orožje v boju proti mednarodnemu kapitalizmu.

Berolin, 12. januarja. »Nationalzeitung« poroča iz Stockholma: Pomeni poročalec »Djerna« v Novočerkasku poroča svojem listu na podlagi razgovora s šefom vojaške vlade donskih provincij, Kajjedinom, da imajo ukrajinski zastopniki v Brestu Litovskem polnomoč, da zastopajo pri mirovni porajanjih v Brestu Litovskem tudi kozaki vojaško vlado. Kozaki ne žele, da bi se vojna nadaljevala tako dolgo, da eden izmed obeh bojujočih se narodov izkrevi. Kozaki so sveti se vsi izrekli za končanje vojne in zahtevalo, da dosežejo pogajanja v Brestu Litovskem konec vojne. Ogrčenje je izlazilo pri kozakih samo dejstvo, da se boljševiška vlada v imenu vse Rusije v Brestu Litovskem pogaja, dasiravno nima nobene oblasti nad pokrajnami, kjer žive kozaki. Ukrajinske mirovne pogoje pa morejo podpisati tudi kozaki. Če pride do sporazuma med Ukrajino in centralnimi državami, se bodo še naprej stali kozaki odločno. Gotovo pa kozaki Romantje ne bodo brez potrebe podpirali.

Rotterdam, 15. januarja. (Kor. urad.) Iz Petrograda poročajo 13. t. m., da so boljševiki odpustili vse uradniške finančne ministarstva, ki niso hoteli delati in da so jim vzel pravico do pokojnine. Ljudski komisar Antonov poroča brzojavno, da je misar Antonov poročil Kalljedinovih kotlina ob Donecu očistena. Ljudski komisar Antonov poroča brzojavno, da je misar Antonov poročil Kalljedinovih kotlina ob Donecu očistena. Ljudski komisar Antonov poroča brzojavno, da je misar Antonov poročil Kalljedinovih kotlina ob Donecu očistena. Ljudski komisar Antonov poroča brzojavno, da je misar Antonov poročil Kalljedinovih kotlina ob Donecu očistena.

Stockholm, 10. januarja. (Kor. urad.) Zakasnelo. V pozivu francoskemu veleposlanstvu, da naj se francoski vojaški urad zapre, pravi Trockij, da ta francoski informacijski in propagandistični urad vedoma razdirja zlagana poročila. Poleg zatvoritve urada in odstranitve brezlične postaje zahteva tudi pregnanje krivih častnikov in odstranitev francoskih častnikov iz območja državljanske vojske ter sporočilo, ali je legacija izvršila vse te korake.

Kodanj, 16. januarja. »Daily Chronicle« poroča, da je ententna nota, ki priznava vlado Ljeninga, na poti v Petrograd.

ROMUNSKI POSLANIK V PETROGRADU ZAPRT.

Pariz, 13. januarja. (Koresp. urad.) Havas. Na ukaz Smolnega instituta je bil včeraj popoldne romunski poslanik Diamandi in v Petro Pavlovski trdnjavi interniran. Vzroki so neznani. Trockij je nedavno zagrozil, da bo brezobzirno nastopal proti romunskim funkcionarjem, če se bodo na Romunskem maksimalisti še nadalje tlačili. Aretacija je izzvala v diplomatskih krogih silno gibanje. Ker zaradi ruskega Novega leta še ne izhaja noben list, se ta vest še ni bolj razširila.

Pariz, 14. januarja. (Koresp. urad.) Havas. Diplomatični zbor, tudi nevtralni zastopniki, so bili danes dopoldne nujno pozvani k najstarejšemu zastopniku, veleposlaniku Zedinjenih držav Francisu, da sklepa o svojem stališču napram aretaciji romunskega poslanika Diamandija. Pričakovati je takojšnja kolektivna protesta tujih veleposlanikov in poslanikov proti temu atentatu na nedotakljivost človeške diplomatičnega zbora.

Shod zaupnikov štajerske Narodne stranke v Mariboru.

(Od našega dopisnika.)

Maribor, 14. januarja. Včeraj se je vršil v Narodnem domu shod zaupnikov štajerske Narodne stranke. Udeležba je bila za sedanje čase naravnost sijajna. V prostorni dvorani se je zbralo nad 100 uglednih mož iz celega slovenskega Štajerja in zastopani so bili skoro vsi okrajni. Dohaj, kako veliko zanimanje je vzbudil shod med somišljeni Narodne stranke, je dejstvo, da so vse krajevne organizacije, ki niso mogle poslati svojih delegatov, poslale pismene, deloma obširne atemeljene izjave. Shod se je vršil v znamenju narodnega ujedinjenja. Jugoslovanske vprašanje, vprašanje konsolidacije našega strankarskega življenja in vprašanje skupnega organa za vse naš narod, to so bile tri glavne točke pomembnega sestanka. Poudarimo že vnaprej, da je shod v vseh treh točkah prišel do sklepev, ki niso le zadovoljili navzočih zaupnikov, temveč ki morajo navdajati z došočim njem vsakega narodnega človeka. Štajerska Narodna stranka je v vsakem oziru dokazala, da razume duha velike dobe, v kateri živimo in resolucije, sklenjene na včerajšnjem shodu, so za našo narodno politiko zgodovinskega pomena.

Člani izvrševalnega odbora so dopisni deloma že v soboto v Maribor, kjer so se vršila še isti večer in drugo dopolnje predposvetovanja. V nedeljo ob 10. dopolne se je podal izvrševalni odbor korporativno na mariborsko pokopališče h grobu svojega prezasluznega pokojnega člana dr. Janka Serneca, ki je kot vojaški zdravnik podlegel zavratni bolezi in srčnem vjetnistvu. Predsednik izvrševalnega odbora dr. Kukovec je v kratkih besedah izrazil globoko hvaležnost štajerskega naprednega slovenstva napram pokojniku, ki je bil pravi vzor idealnega jugoslovanskega človeka, ter je položil na grob nepozabnega prijatelja krasen venec. Z globoko ginenjem »Slava!« so se poslovili udeleženci tega pijetnega akta od groba svojega prijatelja, da se vrnejo k vztrajnemu in smotrnemu narodnemu delu.

Zaupni shod je otvoril popoldne ob 1/2 predsednik Narodne stranke dr. Vekoslav Kukovec, pristrčno pozdravljajoč zastopnika našega naroda srbskega imena poslanca dr. Srdjana Budisavljevića, delegata Narodno - napredne stranke delnega poslanca Adolfa Ribnikarja in glavnega urednika dr. Alberta Kramerja, mariborskega slovenskega voditelja dr. Rosina, bivšega državnega poslanca Narodne stranke Frana Robleka, zastopnika koroških Slovencev ter vse došle odlične reprezentante štajerskega naprednega slovenstva. »Naš zaupni shod je pooblaščen zastopnik vsega naprednega slovenskega naroda na štajerskem, katerega duševna in moralna sila je odlični čimtel vsega našega nacionalnega življenja, ki pa je tudi številno vpo-

števanja vreden faktor, saj je Narodna stranka pri raznih voltvah dobila do ene tretjine vseh oddanih glasov. Na shodu so zastopani vsi naši sloji, kmet in delavec, obrtnik in meščan, uradnik in trgovec. S posebnim veseljem pozdravljamo med nami slovenske železničarje, ki so v teh težkih časih prvi zopet pričeli z energičnim narodnim delom. Njim je odkazana v bodoči Jugoslaviji poleg drugih stanov odlična naloga. Somišljeniki Narodne stranke so zaslopani tudi po možeh, ki so glavni nosilci njihovega zaupanja, po bivših strankinih mandatarjih in kandidatih, ki so prišli osebno, ali pa poslali svoje pismene izjave. Govornik prehaja na zgodovino stranke v zadnjih letih. Izbruh vojne je malone prerazil nit njenega življenja. Vse je moralo k vojakom. Prenehati je moral celo strankin tednik »Narodni List«, deloma ker je izgubil veliko svojih najboljših sodelavcev in naročnikov, pa tudi zato, ker v njem ni moglo biti prostora za tisto hlinjenje, ki je pričelo ob izbruhu vojne cvesti tu in tam. Do leta 1917. je stranka kot taka popolnoma mirovala. Šele letos spomladi se je pričelo nekoliko življenja, ko je štajerska Kmečka zveza prišla s predlogom za skupni nastop obeh strank v narodnih stvareh. Vršila so se pogajanja na precej — za takratne razmere razumljivi — ozki bazi in priznati moram, da sem bil v prarščen neveren Tomaž. Medtem pa je prišlo sklicanje parlamenta in prišel je dan majniške deklaracije. Narodna stranka je takoj razumelja veličino te izjave ter je s svoje strani storila vse, da organizira narod v enotno vrsto bojujnikov za idejo našega ujedinjenja. Priredila je začetkom junija celo vrsto dobro pripravljenih zaupnih shodov in sestankov, od katerih so se oni v Ormožu, Mariboru in v Celju, zlasti pa zaupni shod v Zalcu znamenito obnesli. Ko je vlada proti naši deklaraciji postavila famozno kronovniško avtonomijo, je Narodna stranka takoj odgovorila s protesti. Odklonila je tudi načrte o personalni avtonomiji, javno, neutrastno in vztrajno naglašajoč, da jugoslovanski narod hoče imeti svojo zemljo in svojo samostojno državo. Mi smo siti nasilstva, ne maramo drobnice, hočemo ujedinenje in svobodo. (Burno pritjevanje.) Val jugoslovanske ideje prodira vedno dalje. Meseca septembra se je izrekel v Ljubljani za jugoslovansko deklaracijo ljubljanski škof in ljubljanski izjavi, ki jo je podpisala Narodno - napredna stranka, se je pridružil tudi Narodna stranka. Z vso svojo moralčno silo smo podpirali jugoslovanski klub. Pozabili smo na vse predvojne spore in nasprotstva ter smo kakor en mož stali za našo državnozbornsko delegacijo. Stiki med nami so se polagoma zopet poglabljali. Sporazumevali smo se na sestankih in potom časopisja. Spoznavali smo, da je treba za boj za našo jugoslovansko idejo ustvariti in organizirati enotno narodno armado. Oblike ni bilo lahko najti. Govornik se je obrnil s posebnim memorandumom z dne 10. decembra 1917 na dunajske jugoslovanske politike z namenom, da pospeši zenoštavljenje našega političnega življenja in je objavil pozneje (31. decembra) v »Slovenskem Narodu« članek za enotno slovensko stranko, ki je dal povod živahnemu razmišljanju in stvarni diskusiji. Potrebna nam je narodna konsolidacija. Doseči moramo enotnost na zunanji, na znotraj pa moramo opraviiti razdvojenost in razcepljenost. Tako prihajamo do spoznanja, da moramo združiti naše napredne struje v enotno falango ter skupno s Slovensko Ljudsko Stranko in z drugimi strankami, ki priznavajo načela našega narodnega programa, ustvariti enotno vodstvo naše velike nacionalne politike. (Živahno pritjevanje.) V to zvezo seveda ne spadajo stranke, kakor je dr. Sustersičeva. Naprednjaki, ki smo bili dosedaj organizirani v pokrajinskih strankah, moramo predvsem storiti odločilni korak, izbrisati moramo deželne meje in združiti ter koncentrirati naše delo. (Burno pritjevanje.) Govornik je nato prečital došle izjave naprednih in narodnih štajerskih politikov ter krajevnih organizacij, ki se vsi izrekajo za zenoštavljenje našega političnega organizma ter za skupen narodni organ. Ustanovimo enotno napredno stranko in kot taka iščimo sporazuma s S. L. S., da dosežemo red in estinost v tistih vprašanih, v katerih si moramo biti složni vsi, ki iz vse svoje duše, z vsemi svojimi silami stremimo po ujedinenju našega celokupnega jugoslovanskega naroda. (Burno pritjevanje.)

Posl. dr. Budisavljević se je zahvalil za pozdrav ter dal izraza želji, da bi se kmalu uresničile nas vseh neodoljiva želja po ujedinenju trojnemskega našega naroda. (Burno pritjevanje.) Deželni poslanec Ribnikar se je zahvalil za prisrčne besede, ki jih je posvetil predsednik Narodno - napredni stranki. Združimo svoje sile v smotrnem delu za srečno bodočnost naše Jugoslavije. Ako ostanemo trdni in neizprosn, bo tudi nad mestom, v katerem zborujemo, ponosno zaplapolala svobodna zastava naše ujedinjene Jugoslavije. (Navdušeni klici: Živio jugoslovanski Maribor!)

Nato se je razpredla živahna debata o organizaciji napredne stranke in o skupnem nastopu vseh strank, ki se bore za jugoslovansko idejo. — Delegat Narodno-

napredne stranke dr. Kramer: Naš izvrševalni odbor je prepričan, da ni mogoče ustvariti enotne slovenske stranke. Nujno potrebna in izvedljiva pa je koncentracija enako mislečih strank, ki morejo šele biti trdna podlaga združenemu političnemu nastopu celega naroda. Zedinimo napredne vrste na modernem programu, organizirajmo vero v srečnejšo narodno bodočnost ter na sebi sami izvršuje načelo narodnega ujedinenja, na znotraj pa se smotreno pripravila za delo v naši novi državi v smislu naprednih in demokratičnih idej. Stranka, ki naj združuje vse napredne elemente našega naroda, naj se imenuje jugoslovanska in demokratična. (Živahno pritjevanje.) — Dr. Rosina: Združimo naprednih strank v ideji jugoslovanske in demokratične, mi zdi srečno in potrebno. Ze vladika Strossmayer nam je dal ta program. Naši slovenski sobojevniki, pristaši S. L. S., so se konsolidirali. Skrajni čas je, da mi storimo isto. Kako velika je danes narodna zavestnost, priča podpisovanje deklaracije. To je sad vseh, ki so se bojevali. Cesar pa nam danes še manjka, to je narodni svet. Imeti moramo središče, ki bi služilo v skupnem narodnem boju nam vsem in bi bilo za vsakega poštenega rojaka najvišja nacionalna instanca. Pridejo slučaji, ko je treba apelirati na ves narod. Narodni svet bodi najvišji naš narodni forum, zato je skrajni čas, da ga ustanovimo. — G. Roblek: Štajerski napredni krogi so za organizacijo skupne napredne stranke, ki naj zbere vse naše napredne sile k skupnemu boju za skupne velike cilje. Odklanjamo ustanavljanje posebnih strank, ki bi po svojem programu zastopale enostranske interese. Na štajerskem je veliko številno naprednih Slovencev kmečkega stanu, toda ravno napredni slovenski kmet uvideva, da bi bila ustanovitev posebne agrarne stranke groh, izvršen v usodepolnem času na celokupnem narodu. Danes moramo iskati, kar nas drži in odklanjati, kar bi nas razdvajalo. (Burno pritjevanje.) — V debato so nadalje posegli gg.: Kejžar, Čezelj, Petovar, dr. Visenjak, Sazadin, Vrečko, Oset, Kalan ter ponovno dr. Kukovec, Ribnikar in dr. Kramer. Kot rezultat debate je podal g. Roblek resolucijo o ustanovitvi jugoslovanske demokratične stranke, g. Kejžar pa predlog o ustanovitvi jugoslovanskega Narodnega odbora.

Predsednik je nato dal predložene resolucije na glasovanje. Bile so sprejete z velikimi odobravanjem soglasno. (Resolucije smo že objavili.) Shod je zaključil predsednik dr. Kukovec, naglašajoč, da je današnje zborovanje krasna manifestacija naprednega štajerskega slovenstva za politiko narodnega ujedinjenja. Sklepa o ustanovitvi napredne jugoslovanske demokratične stranke in o ustanovitvi jugoslovanskega Narodnega odbora sta epohalnega pomena za našo nacionalno življenje. Predsednik je trdno prepričan, da se bodo naše napredne vrste strnile v enoto, ki bo dala narodu pogumnih in večjih delavcev na razpolago, da se tako poglubi in ojači delo za uresničenje velike ideje ujedinenja Jugoslavije. (Burno pritjevanje.)

Shod je bil zaključen ob 1/6 zvečer, narkar se je vršil v restavraciji Narodnega doma prijateljski sestanki, ki ga je posetilo tudi odlično število mariborskih Slovencev. Udeleženci shoda so se razhajali z najboljšimi in najzlobljivi utisi, želeč si skorajšnjo svidenja na ustanovnem shodu jugoslovanske demokratične stranke.

Predsednik je nato dal predložene resolucije na glasovanje. Bile so sprejete z velikimi odobravanjem soglasno. (Resolucije smo že objavili.) Shod je zaključil predsednik dr. Kukovec, naglašajoč, da je današnje zborovanje krasna manifestacija naprednega štajerskega slovenstva za politiko narodnega ujedinjenja. Sklepa o ustanovitvi napredne jugoslovanske demokratične stranke in o ustanovitvi jugoslovanskega Narodnega odbora sta epohalnega pomena za našo nacionalno življenje. Predsednik je trdno prepričan, da se bodo naše napredne vrste strnile v enoto, ki bo dala narodu pogumnih in večjih delavcev na razpolago, da se tako poglubi in ojači delo za uresničenje velike ideje ujedinenja Jugoslavije. (Burno pritjevanje.)

Shod je bil zaključen ob 1/6 zvečer, narkar se je vršil v restavraciji Narodnega doma prijateljski sestanki, ki ga je posetilo tudi odlično število mariborskih Slovencev. Udeleženci shoda so se razhajali z najboljšimi in najzlobljivi utisi, želeč si skorajšnjo svidenja na ustanovnem shodu jugoslovanske demokratične stranke.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. januarja. (Kor. urad.) Med Brento in Monte Perica je prešel Italijan po močni, včasih do bobnajočega ognja stopnjevanji artiljerijski pripravi k infanterijskemu napadu. Po zelo silnih bližinskih bojih se je posrečilo sovražniku na posameznih točkah vdreti v naše jarko, v protisunko pa smo ga vrgli zopet iz njih. V celnem napadalnem prostoru je najsprednja bojna črta popolnoma v naši posesti. Nasprotnik je imel težke izgube. Ob dolenji Pivavi smo hitro ustavili sovražni sunek pri Bressaninu. — Sei gen. štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 15. januarja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Nobenih posebnih dogodkov. Na raznih točkah fronte artiljerijski boj. Vzhodno bojišče. Ničesar novega. Makedonska fronta. Položaj je nespremenjen.

Italijanska fronta. Močni napadi, ki so jih izvršili Italijani proti avstro-ogrskim pozicijam ob Monte Asolone in ob Monte Perica so se s težkimi izgubami ponosrečili. Strejski boj, ki so trajali šez des ob sosednjih odsekih, so

se razvili včasih proti zapadu preko Erente in proti vzhodu do Plave. Tudi ob dolnji Plavi je bilo artiljerijsko delovanje v zvezi z italijanskimi sunki ob delti Plave večkrat stopnjavano. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 15. januarja. Med Brento in Pjavo na mnogih točkah živahno streljanje. Z drugih bojišč ničesar novega.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Italijanski napad. Iz vojno-poročevalskega stana 15. januarja: Dočim je vladal na tirolski zapadni in južni fronti normalni artiljerijski ogenj, je bil ves frontalni odsek med Brento do hriba Pertica od 13. t. m. svečer pod ljutim ognjem sovražne artiljerije in minometov. Od časa do časa je narasel do bobnjače, ga ognja. 14. zgodaj je bil zavržen slaboten sovražni napad zapadno hriba Asolone. S sovražnimi mesali gosto napoljene jarka, ki so kazale sovražnikov napadali na men, smo pričeli obstreljevati. Dopoldne je pa še narasel sovražni ogenj do velike ljutosti. Na vsej fronti med Brento in hribom Pertico je prišel sovražnik napadati v mesah. Čeprav se mu je prvotno tudi posrečilo, da je vdri na nekaterih krajih v naše črte, vendar ni mogel obdržati svoje, ga neznanega uspeha. Tudi s hriba Grappa proti severu prodirajoče italijanske kolone so se zlomile že v nadvladajočem obdobju, nem ognju naših baterij pred našimi ovirami. Vsi napori niso dali Italijanom nikakega uspeha. Na obeh straneh navedenega bojišča, zlasti na vzhodnem delu, je bilo artiljerijsko delovanje tudi občutnejše. Tudi ob Plavi je bilo živahno. Po krepki artiljerijski pripravi ob mostiču pri Bressaninu pričeli sovražni napad se ni mogel razviti. Iz vojaškega razmotrivanja 15. j. tuarja: Velik napad Italijanov je prekinil večerjati mir na jugoslopadnem bojišču. Znanstve sile teže italijanske armade so se udeležile tega sunka, ki se je pričel začetkom na širini 6 km proti prostoru Brenta - Pertica s glavno točko napada Pertica - Asolone, ki pa se je raztegnil kmalu tudi na sosedne odseke. Naše čete so obdržale svoje hrabro branjene pozicije. Zopetno zavoljevanje omejeno severovzhodno na Bassano del Grappa - Fontaso je eden izmed predpogojev, na katere je vezana italijanska ofenziva preko spodnje Plave, ako si postavi široke cilje. Iz italijanskih naporov je razvidno, da si hočejo kolikor mogoče hitro ustvariti predpogoje za nameravano veliko protiofenzivo preko Plave. Ker je smatrali italijansko fronto za del z padne fronte, se da sklepati, da se bodo v nadaljnjem času, ko bodo napadale priprave naših sovražnikov končane, začeli razvijati na vsej fronti zapadne entente veliki dogodki.

BRAZILJSKE IN KITAJSKE ČETE ZA EVROPO.

Dunaj, 15. januarja. Iz Pariza poročajo, da je brazilski senator Machado izjavil, da se je v Braziliji priglasilo že 400.000 prostovoljcev za vojno v Evropi. V par mesecih bo že nad 100.000 mož na Franco-skem bojišču. „Times“ poročajo, da se po-gaja posebna francoska komisija s kitajsko vlado glede odposlanja kitajskih čet v Evropo.

Politične vesti.

— Protij zasedanju državnega zbora se oglašajo razni nemški vladni listi, tako da je razvidno, da vlada prav pridno intrigira, da bi bila za 22. t. m. sklicana seja poslanske zbornice zopet na nedoločen čas preložena. Nemški listi povdajajo tudi, da nemško radikalne skupine vedno bolj silijo v opozicijo, ker da je vlada napram Slovanom preveč prijazna in da se mora ta zadeva urediti, ker bi se sicer pokazalo, da vitez Seidler in njegovi tovariši v državnem zboru ne razpolagajo že s skoraj nobenim glasom več. Radovedni smo, ali bo imela ta gonja proti parlamentu uspeh in ali se bo predsednik dr. Gross vdal željam gg. Cerzina in Seidlerja. Izključeno to seveda ni.

— Štajerski namestnik pod zaščito ljubljanskega državnega pravdnika. Včeraj smo priobčili notico o štajerskem namestniku grofu Claryju. Notica je bila posnetka po mariborskem »Slovenskem Gospodarju« in torej od cenzure že odobrena. Kar se sme reči na štajerskem o štajerskem namestniku, to se na Kranjskem očividno ne sme ponoviti. Ljubljanski državni pravdnik se je v zadnjem času etabliral kot protektor raznih visokih nemških uradnikov in smatra, da je vsaka ostra beseda proti tem ljudem pregrešek po § 300 kaz. zak. To so res znameniti nazori.

— Vest, da pride Kranjska zopet v ožje vojno ozemlje se dosedaj ne potrjujejo. V vojaških krogih se govori, da bo Kranjska organizirana kot posebno »nabavno ozemlje« (Beschaffungsraum), kar pa ne bo vplivalo na predpise glede svobodnega prometa, cenzure in drugih političnih omejitev.

— Resnica se vedno bolj širi. Kakor nam poročajo, ima Susteršičeva »Resnica« dosedaj 149 naročnikov, ki so plačali naročnino. Ljudje vračajo cele skladovnice lista, popravljajo njegovo ime na ne posebno laskav način in privedajo slane opazke.

— Napreje ni hotel objaviti izjave Irboveljskih rudarjev za deklaracijo, ki so mu jo, kakor sam poroča, izročili zastopniki trboveljskega delavstva. Konstatiramo, da delavci sami nam niso poslali nobenega sporočila. Menili so pač, da se morajo obrniti predvsem na list, ki pravi, da je njihovo glasilo. Ta list pa je njihovo sporočilo vrgel v koš.

— Češko - slovenske paralele. Praški tednik »Narod« objavlja v svoji prvi letošnji številki zanimivo razpravo o paralelizmu kulturnih in političnih pojavov češke in jugoslovenske države. Prvi članek tega do para-

lele Hus - Trubar. Na zanimiva izvajanja tega članka se še povrnemo.

— Spomenico na papeža o zahtevah češkega naroda hočejo odposlati voditelji čeških klerikalcev. V ta namen se je vršilo 6. t. m. posebno posvetovanje katoliških politikov v Pragi.

— Kabinetna kriza na Ogrskem poravnana. »Pester Lloyd« poroča: Vesti o neposredno grozeči kabinetni krizi so utihnile. Dozorelo je spoznanje, da je izprememba režima nemogoča, dokler ni uveljavljena volilna reforma. Verjetno pa je, da pride v kratkem do rekonstrukcije Wekerlovega ministrstva in sicer brez ozira na odločitev kralja v vprašanju armadne reforme. Wekerle bo najbrže v četrtek podal kralju svoje tozadevne predloge.

— Demisijska grofa Hadika. Cesar je sprejel dne 15. januarja ogrskega ministra za ljudsko prehrano grofa Iv. Hadika v enourni avdijenci ter je sprejel tekem avdijence njegovo demisijo. Grof Hadik bo vodil posle svojega ministrstva še tako dolgo, da mu bo imenovan naslednik.

— O razmerah v jugoslovenskih deželah monarhije pišejo v zadnjem času holandski listi. Objavljajo članek iz pariške »Tribune«, ki ga je napisala ga. Henrieta Roland Holstova na podlagi govora poslanca dr. Tresiča - Pavličiča. Znani govori dr. Tresiča je bil svoj čas dobesedno objavljen v švicarskem social - demokratičnem »Volksrechtu«, po katerem se ga ponatisnili vsi večji inozemski listi.

— Vprašanje posebne madžarske armade. Z Dunaja nam poročajo: V dunajskih političnih krogih se že nekaj dni sem govori, da je Wekerle s svojo zahtevo po ustanovitvi posebne madžarske armade odletel, saj v toliko, da njegovi predlogi na najvišjem mestu ne bodo v celnem obsegu akceptirani. O stvari je razpravljali nedavno posebni kronski svet, v katerem se je baje dogodilo čudo, da je vojni minister, ki so ga dosedaj smatrali za poklicanega varuha enotnosti armade, se ogra-val za madžarsko vojsko! Stvar ke bo morda rešila tako, da bodo Madžari dobili kot veliko koncesijo za vse ogrske polke madžarski poveljevalni jezik, v ostalem pa naj ostane organizacija armade nedotaknjena. Hrvatski nam dobi svoj posebni armadni zbor, katerega polki bodo imeli hrvatski poveljevalni jezik, pravica imenovanja oficirjev in dislokacije polkov pa ostane popolnoma v rokah madžarske vlade. Ako se res izpolnijo Wekerlejeve zahteve v označenem obsegu, potem bodo Madžari dobili v roke novo strašno orožje za madžarizacijo slovenskih narodov na Ogrskem. Koncesija, dana Hrvatski, bo brez pomena, ker bodo hrvatski polki sicer imeli hrvatski poveljevalni jezik, ogrska vlada pa jih bo lahko premesnila v Debrecin in Köröstar ter v druga madžarska mesta, na Hrvatsko pa poslala polke z madžarskim poveljevalnim jezikom. O zadevi se bo gotovo razpravljalo v prihodnji seji vojnega odseka avstrijske delegacije. Jugoslovani v principu ne ugovarjajo nacionaliziranju armad. Ne morejo pa pripustiti, da bi se to vprašanje rešilo le za Madžare in tako, da bi postala madžarska armada nov instrument madžarizacije. Gotovo je, da bodo nove narodne države zahtevale tudi svoje narodne vojske, v kolikor bo po sedanjih vojnih in po izvedenem razorožjenju sploh še obstajala. Problem pa se mora rešiti za celo monarhijo naenkrat in Jugoslovani nikakor ne morejo pripustiti, da bi se dala posebna armada Madžarom kot nov narodnostni privilegij. Z druge strani nam poročajo, da je vprašanje madžarske armade za enkrat odstavljeno z dnevnega reda, ker se vladar ne more odločiti, da bi ustregel dalekosežnim zahtevam madžarske oligarhije. Odločitev da bo padla v avdijenci ministrskega predsednika Wekerla 16. t. m.

— Nov muslimanski list prične izhajati v Sarajevu pod naslovom »Haber«. Na čelu koncorcija se nahaja znani madžarofilski muslimanski politik Šerif Arnautović.

— Protin nemški domoročni stranki. V južni Nemčiji vlada silno ogorčenje proti domoročni stranki, zlasti zaradi nekega dogodka v Berlinu, ko so pristajali te stranke pretepli vojne invalide. V Mannheimu in Frankfurtu niso pustili govornikom te stranke govoriti. — »Frankfurter Zeitg.« poroča: Nastop Vsenemceve je avtoriteto našega posredovalca silno izpodkopal. Iz zadnjih izjavanj Trockeja je sklepali, da izkorišča needinost v Nemčiji; tudi gospodarski razgovori v Petrogradu se ne ganejo z mesta.

— Boj med Ludendorffom in Kühimannom, reprezentantom nemške generalitete in nemške diplomacije, se nadaljuje v nemškem časopisju z vso ostroostjo. Ludendorff zastopa vsenemško aneksionistično strujo, ki odklanja vse koncesije nemške diplomacije. Kakor poroča »Vorwärts«, so nemški vojaški krogi proti takozvani avstro-poljski rešitvi in zahtevajo, da si Nemčija anketa kos Poljske pod pretvezo, da potrebuje ugodnih strateških mej. »Wahrheit« trdi, da vojaški krogi zahtevajo razširjenje nemške meje do Njemena (Kovno, Grodno), na jugu od vzhodne Prusije na Narev (Lomža, Ostrolenka). Za Vislo naj tvori mejo Varta, ki teče paralelno s poljsko granico. Nemčija da gora nadalje ostati v gostoci bodin-

skih premogovnikov, ki so v zvezi s rudokopi pri Katovicah. Ozemlje, ki ga namerava Nemčija po načrtu vojaških krogov anektirati, bi merilo nekaj čez 35.000 kvadratnih kilometrov.

— Tirpitz h govoru Lloyda Georgea. Veliki admiral Tirpitz se je izrazil v razgovoru z berlinskim zastopnikom »Kölnische Volkszeitg.« glede pogajanj v Brestu Litovskem tako - ic: Mi spekuliramo vedno na mednarodni socializem. To ni dobra spekulacija. Naši delavci pozneje ne bodo hvaležni nemški socialni demokraciji, da je pritiskala na vlado. Ta spekulacija nas ne približuje miru, in če bi, bi bil to mir, ki bi trajno ogrožal gospodarske pogoje delavstva. Jedro govora Lloyda Georgea so njegova izjavjanja o Belgiji. Rusijo seveda pušča na cedilu. Čim več jermenov si uredimo iz ruske kože, tem ljubše je to Angliji. Dobro moramo preudariti, kaj na vzhodu brezpogojno potrebujemo v varstvo svojih interesov, zlasti kaj je potrebno za varstvo naše gospodarske pozicije. To moramo doseči, ker nam dajejo do tega pravico naše zmage. Prepričan sem, da bomo tako prišli do trajnega sporazuma z Rusijo. Glede Alzacije in Lotarinške so Lloyd Georgeva izjavjanja že mnogo bolj popustljiva. Za Anglijo je bistvena točka Belgija. Glede Mezopotamije itd. bi se dalo z njo še govoriti. Če pa hočemo napraviti riziko, da nas napadejo, za Anglijo prevelik, moramo vojaško ostati ob flandrijski obali. Mi pa hočemo preprečiti vojno s tem, da napravimo nov napad na nas prenevaren. Gospodarsko nam je dana edina pozitivna odločilna možnost v Anversu in Kempiski deželi. Aneksije nikakor ni treba. Flamcem hočemo »izvojevati« in pustiti njih samostojni razvoj. Pot se bo našla. — Tako navaja Tirpitzov govor »Kölnische Volkszeitung«. Ker pa nikdar ne izvemo popolne resnice iz gotovega nemškega časopisja, moramo slišati tudi, kaj je o njegovih izjavjanjih govoril Balfour v Edinburghu. Izjavjal je: Premislite, kaj je storila Nemčija Belgiji in kako namerava prepustiti Belgijo samo sebi, če bo to po vojni sploh storila. Kakor znano, obstoja v Nemčiji cela šola državnikov, ki pravijo, da bi bilo bedasto, opustiti Belgijo. Tirpitz, še pred kratkim eden najpovplivnejših cesarjevih ministrov in poveljnik mornarice, izumitelj vojne podmorskih čolnov, ki reprezentira mnenje velikega dela nemške javnosti, je izrekel, da bi bil za Nemčijo smrten udarec, če bi opustila Anverso in severnomorsko obal, in zdi se mi celo, da je dal razumeti, da mora dobiti Nemčija, če hoče imeti korist iz vojne, tudi še Calais in Boulogne. Iz teh besed govori »seveda« ekstremna nemška šola, če se pa oziram na zmernejše elemente, pravijo celo ti, da ni mogoče zahtevati od Nemčije, da spravi Belgijo zopet v ono stanje, v katerem je bila pred vojno. Nemčija je oropala Belgijo vseh surovin in strojev. Če je vzdržala rudokope, je to storila le v svoje vrhne, in če bi nemški vojniki jutri zapustili deželo, ostane tam le stradalajoče in zanemarjeno prebivalstvo. Belgija pa ni Nemčiji storila ničesar. Nemčija je bila Belgiji zavezana s častno pogodbo, priznano od najvišjih dostojanstvenikov in vendar so raztrgali to pogodbo. Izgovarjajo se, da je bila to vojaška potreba, puhel, dvoumen in brezpomemben izgovor. Če pa naj veda samo za dokazovanje, bi moral reči narod, ki ima le iskro velikodušnosti: Nismo mogli drugače, sedaj pa, ko ni več neposredne nužnosti, hočemo seveda storiti vse, kar moremo, da popravimo škodo in nesrečo, ki je povzročila našim nedolžnim in mirnim sosedom toliko gorja.

— Kako si predstavlja mir ruska delegacija v Brestu Litovskem. »Pester Lloyd« poroča z Dunaja: Ruska delegacija ima o miru bistveno drugo pojmovanje kakor mi in drugo kakor ves ostali svet. Po sodbi ruske delegacije je naloga naših posredovalcev, ne morda skleniti mir z Rusijo, marveč napraviti mir, in sicer brezpogojni, s socialnimi in političnimi načeli sedanjih petrograjskih mogotcev. S strani ruskih posredovalcev je pravzaprav že dalekosežna koncesija, ako pripustijo grofa Czernina kot avstro-ogrškega in gospoda von Kühimanna kot nemškega posredovalca. Ako bi ruska delegacija vztrajala v svoji principijelni trdovratnosti, bi bilo to slabo in za mir brezupno. Ruska delegacija ne more računati na to, da bodo osrednje države postavile na glavo svoj notranji in socialni red, pa tudi ne na to, da bi izročile usodo in politično vodstvo dežel, ki bodo naše sosedne, pa naj si uredi svojo državljansko pripadnost kakorkoli, revolucioniranju prebivalstva v teh deželah. Glavno vprašanje je danes to, ali je cilj ruske delegacije, skleniti z nami mirovno pogodbo ali je njen pravi cilj razširjenje ruske revolucije preko ruske meje. Zdi se nam, da velja za sedaj slednje.

— Konec vojne še letos? Italijanski zunanji minister Sonnino je sprejel dne dni odposlanstvo rimskega časopisja. V svojih izjavjanjih je rekel, da bo po njegovem mnenju še letos konec vojne.

— Zenska volilna pravica v Ameriki. Iz Washingtona poročajo, da je zbornica reprezentantov z 272 glasovi proti 136 glasovom sprejela zakon o ženski volilni pravici.

— Priloparite k »Slovenski Matici«. Članarina 4 K, ustanovlino 100 K.

Za deklaracijo in za politiko Jugoslovenskega kluba.

Izjave za majniško deklaracijo so poslali Jugoslovenskemu klubu na novo: Občina Majšperk (okraj Ptui), občina Sturje, Plovershica (okr. Maribor), Presika, Lehen pri Ribnici (okr. Maribor), St. Lovrenc na Uravskem polju, Šalovci, žene in dekleta občine Povir s 156 podpisi, Gorenje s 100 podpisi, Žirje s 50 podpisi, Plešivica s 50 podpisi, Merče s 50 podpisi, Brestnica s 14 podpisi (podpisala so vsa dekleta in žene brez izjeme, možki pa so se izjavili za deklaracijo v starejšinstven seji) — izredno zavedno žensvo! — v tej narodni občini; dalje žene in dekleta v Starem trgu pri Slovenjegradu z okoli 250 podpisi. Zelo navdušeno izjavo smo prejeli od duhovništva, učiteljstva, županov in raznih občinskih zastopnikov občine Buzet v Istri iz sestanka z dne 3. januarja, na katerem so viharno pozdravljali našega knezoškofa Antona Bonaventuro kot velikega Jugoslovana, dalje občina Bianca (okraj Brežice), občani iz Jurjevice pri Ribnici s 130 podpisi, občina St. Jur pod Donačko goro, Senovo (okraj Brežice), Stolovnik (okraj Brežice), Raztez (okraj Brežice), Arneško (okraj Brežice), Stanjel na Krasu, Smiklavč pri Mariboru, možje posestniki, mladeniči, žene in dekleta podobčine Zasio na Gorenjskem s 156 podpisi, mesto Skofja Loka, Sv. Peter pod Sv. Gorami, trg Kozje, udje okrajnega zastopa kozjanskega v Kozjem, občina Krka, St. Pavel pri Preboldu, žene in dekleta na Ježici s 480 podpisi (s posebno zahvalo knezoškofu za odločni nastop), občina Ocizla Klanec v Istri, Ponikva ob Južni železnici, Šmarje pri Jelšah, Sv. Križ pri Slatini, Prostovoljno gasilno društvo v Družmirju pri Šoštanju, občina Trojane, Zlato polje, Velika vas, Raka na Dolenskem, Posojilnica v Križevcih, štiri občine v župniji Studence: tržka občina, Hrastovec, Brezje, Modraže, občina Žiri, Čevljarska gospodarska zadruga na Dobračevi pri Žireh, Hranilnica in posojilnica v Dobračevi, Gospodarska zadruga v Žireh, avtomobilna družba v Žireh, Prostovoljno gasilno društvo v Žireh, občina Sušje pri Ribnici, Lastnič (okraj Brežice), Sedlarjevo, deklška organizacija v Trbovljah, županstvo Dol pri Hranitniku žensvo občine Lokev na Krasu s 406 podpisi, Sv. Andraž v Slov. gorah, učiteljstvo ljudske šole v Globokem pri Brežicah — pozivljajo vse narodno čuteče učiteljstvo na Štajerskem, Zgornji Jakobski dol, Spodnji Jakobski dol pri Mariboru. Tudi od posameznikov dohajajo vedno novi pozdravi deklaracije. Nebroj podpisov žensva in ženskih organizacij, celih občin daje najboljši dokaz, s kakšnim navdušenjem je sprejel naš narod zahtevo narodnega svobodstva, izraženo v deklaraciji dne 30. majnika 1917 po naših poslancih. Naj blagovolijo vse občine, društva, žensvo in pomezniki sprejeti najtoplejšo zahvalo za mnogobrojne izjave soglasja tem potom, ker ni mogoče potrditi prejema in se zahvaliti vsem posamezno. Priobčevali bomo sproti imena vseh občin in društev itd., od katerih prejmemo še v bodoče izjave. — Jugoslovenski klub. — Dunaj, 12. januarja 1918.

Občinski odbor občine Osek - Vitovlje na Goriškem je v svoji seji dne 7. januarja 1918 izrekel se soglasno za jugoslovensko deklaracijo z dne 30. maja 1917. Jugoslovenskemu klubu izreka za njegovo nevstrašno delovanje največje zapanje. Le krepko naprej in zmaga bo naša! Vsak, kdor cepi to zjedinost, je narodna izdajca. — Josip Berce, upravitelj.

Slovensko žensvo za deklaracijo.

Slovensko narodno žensvo iz občin Radovljica, Predtrg in Lancovo se s ponosom pridružuje majniški deklaraciji. Gospodinj! hočemo v svobodni Jugoslaviji! — 560 podpisov.

Slovenske žene in dekleta občine Ljubno na Gorenjskem se z navdušenjem pridružujemo deklaraciji Jugoslovenskega kluba z dne 30. maja 1917 ter mu izrekamo svoje popolno zaupanje. — Sledi 236 podpisov.

Žene in dekleta občine Velike Lašče se z navdušenjem pridružujemo majniški deklaraciji Jugoslovenskega kluba. Prosimo vse naše poslance, da vztrajajo na zahtani poti. Strogo obsojamo vsakega, kdor ruje zoper enotnost naroda in zoper združitev v zmislu deklaracije. Izrekamo najvdenjšo zahvalo prevzvišenemu knezoškofu za njegov energičen nastop. Zahlevamo, da se že vendar enkrat neha strašna morija in sklene pravičen mir. — Sledi 255 podpisov.

Slovensko žensvo z navdušenjem pridružuje stremljenjem po ujedini svobodni Jugoslaviji. — Sledi 453 podpisov.

Slovenske občine Dramlje na Slov. Štajerskem izjav-

ljamo popolno zaupanje jugoslovenski deklaraciji, ki povzdiguje naš kruto zatirani narod k svobodi in boljši bodočnosti. Želimo pa iz celega srca, da bi dosegel Jugoslovenski klub zedinjenje Jugoslovanov in uresničenie besed: »Prost mora biti, prost naš rod, na svoji zemlji svoj gospod!« — Sledijo podpisi.

Jeseniški kolodvor, gnezdo denuncijantov.

Z Gorenjskega nam pišejo: Naš poslanec dr. Ravnhar je interpeliral v državnem zboru radi razmer na jeseniškem kolodvoru. K tej interpelaciji naj dodamo še nekaj pasknil:

Ze v mirnih časih, takoj po otvoritvi nove železnice, je bil jeseniški kolodvor središče nemstva. Odigravale so se tu afere, ki so imele navadno svoj zaključek pred oodščem. Ze takrat se je mislilo postopati po Celovcu običajnem načinu, namreč, da bi se najraje pozopir vsakogar, ki v tel svetih nemških prostorih rabi materin jezik. Toda ni šlo tako, kakor so mislili! Preveč smo pazili na svojo zemljo, da bi si bil pustili vzeti brez boja, na samo grožnjo nemških železnikih in po Súdmarki in Volkstratu protežiranih nastavlencev. Tih je jez je teja v teh nemških plonirjih, tih, skrita jeza, ki se je pokazala na javno lo včasih. Še bolj pa se je nemštvo utrilo, ko se je začelnik poročil z odgojitelico otrok tovarniškega ravnat., ki je baje rajhovska Nemka. Mož, ki je bil prej — dasi vedno nemškutar, vsaj na zunan nepristranski, se je udal pritisku energične Nemke in postajal vedno zagrizenejši in neznosnejši tudi napram podrejenim uslužbenecem, tako, da so si želeli mnogi nazaj čase, ko je bil še načelnik Koller — odkrit Nemec —.

Pršla je vojna, ki nam je vzela vse pravice. Ob razglasitvi mobilizacije 26. junija 1914 so se vzradostila nemška srca za jeseniškem kolodvoru, in prvo vprašanje je bilo: Kako spraviti narodne, predvsem napredne ljudi s sveta? Pri mizi v kotu, pod cesarjevo sliko, v kolodvorski restavraciji, so se delali načrti za ovdabe, tam se je sodelo in obsojalo brez sodišč, brez železkega čuta in brez morale. Nemška železnika in tovarniška gospoda je divjala proti veldzadajcem, ki se upajo trdit, da so ja, senice slovenski kraj in vsak napreden Slovence je bil aršobil in rusofil. V duhu so videli, kako nosimo naprednjaki v žepih bombe in, ne vem po kakšnem brozjavu iz, dajamo najvažnejše tajnosti iz Kranjskega v Srbijo itd. Zahtevali so, naj se zapre vsakega naprednega Slovence, ki je le kje pri kakem društvu načeloval, ali pa sicer kje igral kako vodilno vlogo. Ni jim bilo pred očmi, koliko gorja povzročijo s tem, koliko ljudi in družin bi postale nesrečnih, mogoče za vedno. V njih je zadiljal duh moritve, in predstavljali so si že, kako se je svet sprevel, da je vse pod eno — nemško — kapo.

Takoj prvi dan mobilizacije je gospoda na jeseniškem kolodvoru povročila, da je orožništvo na Bledu aretiralo gospoda M. Copa radi tega, ker je bil kot prostovoljec v balkanski vojni na strani Crnogorcev in ker je študiral v Belgradu. Ta ubogi Cop je bil tako nevaren človek, da so ga gnali uklenjenega v Ljubljano. Kaj je preštal, ne bom tu opisoval; to si lahko predstavljiva vsak, kdor pozna taktarne razmere. Na to je drugi dan prišel na Jesenice oddelek 27. pešpolka iz Ljubljane, ki je preveč strah na kolodvoru in na železnici. Temu oddeku je poveljeval poročnik Perle s iz Ljubljane, ki se je po inspiraciji železnških uradnikov, v katerih družbi je zahajal, prav pridno zanimal za »sumljive ljudi«. Bilo je tudi še nekaj drugih častnikov, ki so zahtevali, vsled informacij, dobljenih v družbi pod cesarjevo sliko, naj se pozopre vse »sumljive individue«, obo bito tiste, ki so občevali s nevarnim Čopom. Da bi kdo ne mogel reči, da so le domnevanja, da se je vse to kuhalo na kolodvoru, pribijemo, da bomo, ako treba to tudi s pričami dokazali in po vojni bomo tudi povedali, kako je bilo, da nakane teh denuncijantov niso uspela.

Vendar pa je visel nad nami Damo. Klefjev meč, ker se nismo nikdar čutili varne. Izbruhnila je italijanska vojska. Na Jesenice je prišel takozvani K. oficir, major, pozneje podpolkovnik pl. M. a. n. a. g. e. t. a. Ne vem odkod je bil ta gospod, samo toliko vem, da ni hotel govoriti slovensko, akoravno je baje naš jezik precej dobro znal. Mož je bil popolnoma tuji, ni poznal razmer, še manj pa ljudi. Bil je valed svoje namembe vedno na kolodvoru in bi bil oditno rad pokazal, da ima uspehe in da je na Jesenicah vsled nevarnih elementov bolj potreben, kot kje v vojski. Iskal je torej zločincev. Pri tem mu je zopet služilo nemško uradništvo na jeseniškem kolodvoru, na delu s gospo načelnico; o načelniku niti ne govorim. Zopet so se kovale ovdabe in označevali sumljivi elementi, ki jih je treba spraviti s sveta. Posebno gospa načelnica, še vedno vžaljena, da je pred sodiščem vsled znane afere pri »Rdečem križu« tako klavno pogorela, je divjala in sumničljiva na vse načine. Toda pri vsem prizadevanju je bilo mogoče dobiti le enega nevarnega človeka, proti kateremu se je dobilo vsaj toliko »argumentov«, da se je sestavila ovdaba. In kdo je bil ta? C. K. nadpoštari v p. Schrey! Torej mož, ki je veljal vsem jeseničanom že od nekdaj, kot največji avstrijski patrijot. Povod ovdabi je bilo baje kritiziranje nekkih krivic, ki mu jih je pri zadajo vojaštvo na njegovem zemljišču. Vršilo so se preiskave in obravnave; na vse zadnje je bil Schrey oproščen. Tudi ta čin se torej denuncijantom in Mangeti ni posredil. V tem času je bilo sploh nekaj neznosnega, našemu človeku, posebno pa ženskam, iti po peronu. Managetta je s svojimi policijskimi očmi zasledoval vsakogar, kdor bi se vrazil po železnici sami tolovaji. Ko je armadno poveljstvo videlo, da na Jesenicah le ni zločincev, in, da so vse ovdabe le denunciacije, je tega moža preštalilo. Denunciacije, ki so izšle iz jeseniškega kolodvora, menda, izvemšči Čopov slučaj, niso imele lede posledic, ker niso mogle navajati nobenih dejstev, kar pa seveda ni mogoče pripisovati dobroti in milobi denuncijantom. Ti so ravno radi tega ojavili, da bi rodile ovdabe čimveč in najhujših posledic, kajti soproga nekega nemškega uradnika se je baje izrazila, da bi morale biti za jeseniško slovensko pakajo vsak dan pripravljene violice.

Za danes povemo le še samo toliko, da smo si denuncijante zapisali v posebno knjigo — v spomin —, kjer njih imen nitiče ne briše, in pričel bo čas, ko bomo, i to skrito zalego obratnani ne po njemem receptu, s denuncijantom, ampak pošte, no, oči v oči, pri čemur tudi ne bomo gre-

zri nekoga gospoda in njegove simpatije...

Z Goriškega.

15. januarja.

Begunski zakon. Za begunce, ki vživajo običajno begunsko podporo...

Irma Polakova v Trstu. Pod okriljem tržaške podružnice „Glasbene Matice“...

Dnevne vesti.

— Odlikovanje slovenskih fantov na frontah. — Iz Gradca nam pišejo: Med padlimi slovenskimi vojniki je v našem listu...

stopanje mogoče, pustite vendar stradaljočo in presabljajočo mladino doma pri starših...

— Razdelitev sukanka za obrtnike. Upravičen za prejem tega sukanka („maka“) sukanka po 40 v vitez 150 m in ameriškoga sukanka po 36 v vitez 150 m...

dobiti. Kam je vse to zgine? Morajo res biti veliki požarniki, ki vse to pogoltajo.

— Kruške komisije bodo uradovale v petek, dne 18. januarja. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in moko.

zgodovino na praškem vseučilišču. Leta 1878. je bil poklican v Bolgarijo, kjer je bil generalni tajnik v naučnem ministruvstvu...

Druge stvari.

— 135 milijonov za mala stanovanja. Pod predsedstvom župana dr. Weisskirchnerja se je vršilo na Dunaju posvetovanje o določbi kredita za gradbo malih stanovanj...

Aprovizacija.

— Kruške komisije bodo uradovale v petek, dne 18. januarja. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in moko.

Darila.

Darovi za Krekov spomenik. Županstvo občine Vogersko, sedaj v Zdenški vasi, je nabralo pri v Dobropoljah in okolici...

Prosveta.

— Profesor Jureček. Poročali smo že, da je umrl 11. t. m. vseučiliščni profesor dvornik svetnik dr. Josip Konstantin Jureček...

Vesti iz primorskih dežel.

— Nekaj iz poglavlja o skrbi za mladino. Slovenski učitelj nam piše: Po srečno uspehi ofenzivi proti Italiji so hitelo vojaške oblasti izprazniti šolske prostore v Ljubljani...

Blazec Jernej in njegova pravica.

Učitelj z dežele nam piše: Ni ga menda pod božjim solncem stanu, s katerim bi se moglo tako igrati, kakor z učiteljstvom...

Blazec Jernej in njegova pravica.

Učitelj z dežele nam piše: Ni ga menda pod božjim solncem stanu, s katerim bi se moglo tako igrati, kakor z učiteljstvom...

Blazec Jernej in njegova pravica.

Učitelj z dežele nam piše: Ni ga menda pod božjim solncem stanu, s katerim bi se moglo tako igrati, kakor z učiteljstvom...

+

Naš preblagi sin, oziroma brat 208

Lojze Škerjanc

pešec „Cesarjevič“ pešpolka 17

je bil zadet od sovražne krogle in je umrl junške smrti na široskem bojišču 24. maja 1917.
Bodi mu lahka tuja zemlja!
SMARCA pri Kamniku. Žalujejo ostali.

+

Žalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prežučno vest, da je naša ljubljena soproga, dobra in skrbna mati, stara mati in tačka, gospa

Marija Mramor, vdov. Jelšnik

posestnica in gostilničarka

danes, dne 15. t. m. po dolgi, težki bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajočo, Bogu vdana preminula.

V KOSTANJEVICI, dne 15. januarja 1918.

Josip Mramor, posestnik, soprog. — **Ludovik Jelšnik**, c. kr. davčni oficijal, sin. — **Toni Jelšnik**, sinaha. — **Nadina Hudovernik**, velana in vliasta, vnukinja.

+

Žalostni javljamo, da je naša dobra mati, stara mati

Marija Pipp rojena Markun

previdena s tolažili sv. vere, včeraj, dne 14. januarja t. l. ob 4. uri popoldne, v 68. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, 17. jan. iz deželne bolnice k sv. Križu. 222

V LJUBLJANI, dne 15. januarja 1918.

Ivan, Uirik, Vekoslav, sinovi. — **Ana Levičar**, roj. Pipp, hči.

Pracs.-Nr. 8/1—1918. 203

Razpis natečaja.

Pri goriškem mestnem magistratu se imajo podeliti sledeča mesta:

- mesto tajnika in obenem voditelja uradov z začetno plačo letnih 5250 K;
- dve mesti konceptnih pristavov z začetno plačo letnih 2800 K;
- dve mesti računskih pristavov z začetno plačo letnih 2050 K;
- mesto blagajničarja z začetno plačo letnih 2800 K.

Prosilci za ta mesta imajo pravico do pomaknitve v višje plačilne stopnje v štirih triletnih in po teh do pomaknitve v višji plačilni razred.

- dve mesti računskih vožbenikov s pripomočjo letnih 1000 K.

Za vsa mesta od a) do e) se izplača vrhutega šč:

- draginska doklada, ki znaša za poročene letnih 300 K, za samce pa letnih 160 K in
- vojna doklada v izmeri kakor c. kr. državnim nastavljencom.

Za imenovanje za ta mesta se zahteva:

- dovršena visokošolska izobrazba z državnimi izpiti, ki so po državnih zakonih potrebni za politične in sodne uradnike, ali doktorska diploma (kakor tudi poznejše politični upravni izpit);
- dovršena visokošolska izobrazba z državnimi izpiti, ki so do državnih zakonih potrebni za politične in sodne uradnike;
- dovršena srednja šola z zrelostnim izpitom kakor tudi izpit iz državnega računarstva;
- dovršena srednja šola z zrelostnim izpitom in blagajničarski izpit;
- dovršena srednja šola z zrelostnim izpitom, pri čemer se mora prosilec zavezati, da bo napravil tekom enega leta izpit iz drž. računarstva.

Prosilci, ki morajo biti avstrijski državljani, morajo dokazati telesno sposobnost za izpolnjevanje službenih dolžnosti, popolno znanje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi in eventualno službeni čas, ki so ga prebili v drugih javnih službah.

Pravilno obremenjene prošnje se imajo eventualno službenim potom vročiti najkasneje do 15. februarja 1918 pri mestnem magistratu v Gorici.

Mestni magistrat goriški

dne 6. januarja 1918.

C. kr. vladni komisar: Sandtner.

Krepak 15 let star deček

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, išče mesta kot učence. Kdo, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Nova vila se prodaja

z 12 sobami in vso opravo v sredini mesta. Nemška vprašanja na A. Gestelich, Lovrana. 173

Kupim vsako količino **sveže REPE.**

Cena po dogovoru. Jos. Orštem, zeljarne, Selo Moste pri Ljubljani. 189

Vsake vrste **piškote in bonbone** prodaja in debelo in drobno Alojzija Ipavita, Ljubljana, Židovska ulica št. 4. 161

Pozor trgovci na deželi, **dober zaslužek!**

Umetno v barvah izdelane slike našega presvitlega cesarja in cesarice, 52 cm visoke in 42 cm široke pošiljam po neverjetno nizki ceni 12 komadov 72 K po povzetju. 219

Ignacij Kozjek, zastopnik **tovarne umetnih. Selo št. 28** pošta Moste pri Ljubljani.

Rabljene **steklenice**

mineralnih voda, vina, konjaka, šampanca od 1/2 — 1 1/10 litra kupi na vagone po 5000 in 10.000 kg

A. Kohn, Praga, Karlin, Rokycan ulica 15. 120

500 kron!

Jam plačam, ako mi uničev. korenin **Ris Balsam** ne odpravi v 3. dneh brez bolečin **Vaših kurjih oči, bledavic, obližancev.** Cena lončku z lamstvenim pismom 2.75 K 3 lončki K 5.50, 6 lončkov K 8.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj Kemény. — **Kočica (Kasa) Postfach 1. 12.541, Ogrsko.** 3938

Čevljarke pomočnike sprejme v delo vojna čevljarna v Ljubljani.

Plača po dogovoru in sedanjim razmeram primerna. — Ponudbe naj se pošljejo na Zavod za posnečevanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22, kjer naj se čevljarji, ki žele vstopiti v službo v svrhu dogovora osebno zglašijo od 9. ure popoldne do 2. ure popoldne. 4.21

LASNE KITE

najboljše kakovosti po 10, 14, 18, 20 in 24 kron; lasne podloge in mrežice, lasne masti, puder itd.

Kupujem zmedene **ženske lase.**

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vročotele in voharke službovanje je lokal odprti samo zaprodajo blaga in sicer vsaki dan od 9 do 11 1/2 in v nedeljo od 9 do 11 ure popoldan.

Adrija

fotomanufaktura drogerija

Ljubljana,

Solenburgova ulica št. 5.

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolovo kislino, karbolovo apno itd. itd.

Velika zaloga fotografskih potrebnih in aparatov.

Prodajam VILO

z lepim nasajenim vrtom. Cena 60.000 kron. Naslov se izve pri g. Pompe, Sodna ulica št. 3 Ljubljana. 214

Lovski voz

malo rabljen se pod ugodnimi pogoji prodaja. — Natančnejša poasnila Še. Sidka, Jernceva ulica 205/II. nad. 174

Kupi se **železna blagajna** „Worthelm“ št. 0 ali 1. Ponudbe na pošto predal 144. 211

Hiša

z vrtom v Ljubljani ali neposredni bližini se vrata takoj v najem. Ponudbe pod „E130“ na upravo »Slov. Nar.« 150

Iščem prejemalca za les, ki je vojašine prost in v lesnem stroku vreden. Ponudbe na naslov: **Anton Reschitz,** lesna trgovina, Ljubljana, 146

Išče se za veliko podjetje zmožen **skladiščnik.**

Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upr »Slov. Naroda« pod „št. 216“. 21

Pšarniško moč in prodajalko prvovrstno, serejno trgovina s semeni 189

Sever & Urbanič v Ljubljani.

Blagajničarko, kontoristinjo in dve prodajalki večji železninske in špicerijske stroke, sprejme v službo veletrgovina. Relektira se le na boljše moči. Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „1000/205“. 205

VRTNAR

več sadjereje in v nasajanju zelenjavi, dobi stalno službo na graščini **Neustein** pošta Radna na Dolenjskem. Ponudbe s prepisi spričeval je nasloviti na oskrbnikovo veleposredstva **Neustein (Impoica), pošta Radna** Dolenj. s. 212

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumina, janož in druga seme na kapje vedno in v vsaki množini, ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trgovska firma **J. Kušan, Krauj, Gor.**

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo K asne 2652

BLUZE

pliače, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna trdika: **M. Krištofič - Bučar** Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša Fine

otročke obleke in krstne oprave.

Nadomestilno toaletno milo

parfumirano v elegantnih kartonih fino opremljeno **ducent 14.40 kron.**

Trgovci večji popust! Dobiva se pri tvrdki **Milan Hočevar** Ljubljana Sv. Petra cesta št. 28. Po pošti pošilja se le od 5 ducentov naprej.

Kdo se izurjen za glavno zalogo tobaka v mestu na deželi se takoj sprejme sprotna **PRODAJALKA.**

za špicerijsko stroko v mestu z dobri referencami. Nastop takoj ali s 1. marcem t. l. Ponudbe na pošto predal št. 57. 213

V knjigovodstvu in galanterijski stroki dobro izurjene, imajo prednost Ponudbe pod „zaloga 208“ na uprav. »Slov. Naroda«. 206

Zapirajte!

Ravnokar došlo 215

več tisoč dvanaesteric raznovrstnih visečih ključavnic

(Vorlageschlösser).

Maks Černak, Ljubljana, Gradišče 7.

Leopold Širca trgovec

Mimi Širca roj. Gnezda

— poročena —

Dutovlje Unec

dne 77. januarja 1918.

„SOLALI“

trgovina z cigaretnim papirjem, družba z omejeno zavezo Saybusch-Galicija

najboljši cigaretni papirji

Vedel pravočasno oskrbe surovin zamoremo točno, ceni in redno dobavljati.

Razglas

Graščina **Bajnof** pri Novem mestu prodata bode z svoje hošte v češki vasi pri Novem mestu ob okrajni cesti — dva kilometra od novomeškega kolodvora

660 smrek

v debelosti od 30 cm v premeru naprej 210

na javni dražbi dne 24. januarja t. l. ob 2. uri popoldne na licu mesta.

Vsi pogoji glede plačila kupnine, kakor tudi glede časa, kdaj se ima les spraviti iz hošte, se med uradnimi urami lahko poizve v pisarni **dr. Josipa Giobevnika** v Novem mestu.

J. WANER, krznar, Sv. Petra cesta 19.

Kupujem kože vseh vrst divjačin, lisice, kune itd. po najvišjih dnevnih cenah.

Novo! Korkon - zamaški Novo!

najboljše nadomestilo sedanjosti za probkove zamaške, za vsako tekočino uporabni. Korkon - zamaški so elastični.

Cene za Korkon - zamaške:

za steklenice po 1/2 litra	à K	70.—
„ „ „ 3/4 „ „	„	90.—
„ „ „ 1-1/2 „ „	„	100.—

za sode po naročilu od 120 do 300 K za 1.000 kosov iz tovarne po povzetju.

Mali lekarniški zamaški in za črnila se izdelavajo po naročilu.

Ponudbe sprejema tovarna zamaškov 38

L. JURIC

Zagreb, Hrvatsko.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Belaška glavica 10.000.000 kron. Rezervni fondl okroglo 1.500.000 kron.

Stritarjeva ulica številka 2.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, finančna opravila dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite.